חשבים
מידע עסקי
HPS

מבזק עובד

במבזק זה 3 עמודים | ח' בתשרי תשפ"ב (14.9.2021) | גיליון מס' 1333

מה במבזק

חוזרים
- הבהרות בנושא חובת מעסיק לתשלום דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות בתקופת חל"ת
- כתבי אישום הוגשו כנגד חברות שעסקו כקבלני כח אדם

תקצירי פסיקה

סיכומם של דברים

המוסד לביטוח לאומי פרסם חוזר בעניין חוק ביטוח לאומי (תקנה 224 והוראת שעה), התשפ"א-2021. מטרת החוזר להבהיר מתי חלה חובת תשלום דמי ביטוח על המעסיק בגין עובד בחופשה ללא תשלום ולהסביר את אופן חישוב דמי הביטוח שהמעסיק נדרש לשלם בהתאם לחוק, המצב לפני תיקון החוק וכיצד יש לנהוג לאחר תיקון החוק. כמו כן הבהרת הוראת שעה בגין פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו שהה בחופשה ללא תשלום בתקופת משבר הקורונה.

חוזרים

הבהרות בנושא חובת מעסיק לתשלום דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות בתקופת חל"ת

המוסד לביטוח לאומי פרסם חוזר בעניין חוק ביטוח לאומי (תקנה 224 והוראת שעה), התשפ"א-2021. מטרת החוזר להבהיר מתי חלה חובת תשלום דמי ביטוח על המעסיק בגין עובד בחופשה ללא תשלום ולהסביר את אופן חישוב דמי הביטוח שהמעסיק נדרש לשלם בהתאם לחוק, המצב לפני תיקון החוק וכיצד יש לנהוג לאחר תיקון החוק. כמו כן הבהרת הוראת שעה בגין פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו שהה בחופשה ללא תשלום בתקופת משבר הקורונה.

תקופת קורונה הינה תקופה שמתחילה מחודש אפריל 2020 ועד אפריל 2021, כולל. בהתאם להוראות השעה, סעיף 371ב(ג) שר האוצר ראשי בצו להאריך את התקופה הקובעת, ואכן שר האוצר האריך את התקופה הקובעת עד 30 ביוני 2021.

<u>פתח דבר</u>

עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום בחודשיים הקלנדריים הראשונים מבוטח לכל ענפי הביטוח לרבות בענף אבטלה, למעט פגיעה בעבודה ופש"ר.

חובת התשלום חלה על המעסיק ונקבעה בתקנה 6 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), תשל"א-1971.

להלן לשון התקנה:

שיעור דמי הביטוח שישלם מעביד לגבי עובד בחופשה ללא תשלום

(א) עובד הנמצא בהסכמת המעביד בחופשה ללא תשלום, לפחות חודש קלנדרי ובאותו זמן אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי - חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח במועדי התשלום כאמור בסעיף 353 לחוק, בעד תקופה שלא תעלה על שני חדשים קלנדריים רצופים שבהם היה המבוטח בחופשה כאמור.

(ב) שיעור דמי הביטוח הוא כנקוב בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 של לוח י' לחוק, לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א לחוק.

(ג) המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע לעובד, את דמי הביטוח ששילם כאמור.

(ד) הוראות סעיף 342(ג) לחוק לא יחולו לגבי מעביד, החייב בתשלום דמי הביטוח כאמור בתקנה 6(א) (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח)

לתשומת לבכם:

- הוראות תקנות 10 ו-11 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח, תשל"א-1971 אינן רלוונטיות כאשר מדובר במי שנמצא בחל"ת.
- גם אם העובד קיבל גמלת דמי אבטלה בתקופת החל"ת ונוכו ממנה דמי ביטוח בהתאם לחוק, עדיין קיימת למעסיק חובת תשלום דמי ביטוח בתקופת החל"ת בהתאם לתקנה 6.

<u>חובת המעסיק</u>

על פי תקנה 6 כאמור, המעסיק נדרש בתשלום דמי ביטוח לתקופה של עד שני חודשים קלנדריים ראשונים לכל ענפי הביטוח מלבד נפגעי עבודה ופש"ר. החיוב הינו על בסיס ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 בלוח י"א לחוק (להלן "שכר המינימום"). (נכון לחודש מרץ 2021 עומד על סך 5,300 ₪)

בהתאם לחוק הישן חיוב המעסיק יהיה אחיד בגובה 6.57% משכר מינימום עפ"י חוק שכר מינימום.

בהתאם לתיקון 224 לחוק מתאריך 15 במרץ 2021 ,אם הכנסתו של העובד נמוכה משכר מינימום עפ"י חוק שכר מינימום , החיוב יהיה על בסיס הכנסתו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום קרי 6.57% משכרו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחל"ת, לדוגמא אם עובד יצא ב-15.8 לחל"ת השכר שייבדק מול שכר מינימום יהיה השכר ברוטו לביטוח לאומי לחודש יולי, קרי אם בחודש יולי שולמו "דמי הבראה" יש לקחת בבדיקה מול שכר מינימום את השכר החודשי ואת החלק היחסי של "דמי הבראה" לחודש יולי, על אותו משקל אם בחודש ספטמבר שולם "ביגוד" יש לייחס לחודש יולי את החלק היחסי עבור הטבה זו.

המשך בעמוד 2

במידה שהעובד בחל"ת עובד כשכיר במקום עבודה אחר ו/או שהוא עובד כעצמאי בחודשיים הקלנדריים הראשונים שבו היה בחופשה ללא תשלום - המעסיק לא נדרש לשלם את האמור בתקנה 6.

<u>הוראת שעה- פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק שעובדו היה בחל"ת בתקופת משבר הקורונה</u>

בהתאם לחוק נקבעה הוראת שעה המקנה פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק, שעובדו היה בחל"ת בתקופת משבר הקורונה.

במידה והמעסיק דיווח/דיווח ושילם עבור העובדים בחל"ת בתקופת הקורונה, למרות הנחיות המוסד לביטוח לאומי בדבר דחיית מועד דיווח ותשלום עבור העובדים בחל"ת, המוסד לביטוח לאומי יבטל את דוחות החל"ת שנקלטו במערכת ובכך המעסיק רשאי לפנות למוסד לביטוח לאומי אם ברצונו לקבל את הזיכוי בחזרה, כל עוד לא תתקבל בקשה מהמעסיק יתרת הזכות תירשם בתיק וניתן להתקזז מתשלומים עתידיים.

על המעסיקים לדווח בדיווחי 126 לשנת 2020 ולשנת 2021 על העובדים שהיו בחל"ת בקוד משרה 22 (וזאת למרות שיש פטור מתשלום עבור החל"ת בגין אותם עובדים). הדיווח עבור אותם עובדים יהיה על פני כל תקופת החל"ת.

(אין להגיש תיקוני דוחות בגין דמי הביטוח המדווחים בטופס 126).

לתשומת לבכם:

- במידה והמעסיק ניכה מהעובד את דמי הביטוח כאמור אזי עליו להשיב לעובד את דמי הביטוח שנוכו באמצעות תיקון בתלוש השכר.
- אין להגיש דוחות הפרשים שליליים (קרי קובץ זיכויים בגין ביטול החיוב עבור עובדים בחל"ת שכבר חוייבו.
- הפטור בהוראת השעה הינו לתשלום בלבד ולא על דיווח (הדיווח יהיה באמצעות 126).
- כאשר מעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח בהתאם לתקנה 6, יש לבצע הבחנה בין מצבים שקרו לפני תיקון החוק ולאחר תיקון 224 סעיף החוק (קרי 15 במרץ 2021):

עובד שיצא לחל"ת לפני 15.3.2021 - תשלום דמי הביטוח בחופשה ללא תשלום הינו אחוז משכר המינימום ללא קשר להכנסת העובד אצל המעסיק.

עובד שיצא לחל"ת לאחר 15.3.2021 - אם הכנסתו של העובד נמוכה משכר המינימום, תשלום דמי הביטוח בחופשה ללא תשלום, הינו אחוז מהכנסתו בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום.

אם הכנסתו של העובד שווה או מעל שכר מינימום, התשלום הינו אחוז משכר המינימום כמו שהיה מחושב בעבר.

כתבי אישום הוגשו כנגד חברות שעסקו כקבלני כח אדם

<u>סיכומם של דברים</u>

ביום 24.8.21 פרסם משרד העבודה הודעה לפיה בעקבות ביקורות שערך מנהל הסדרה ואכיפה בזרוע עבודה, הוגשו כתבי אישום כנגד חברות שפעלו כקבלני כוח אדם למפעילי עגורנים ללא רישיונות כחוק וכנגד נושאי משרה רלוונטיים וכן כנגד מי שהתקשרו עימם לקבלת השירותים.

ביום 24.8.21 פרסם משרד העבודה הודעה לפיה בעקבות ביקורות שערך מנהל הסדרה ואכיפה בזרוע עבודה, הוגשו כתבי אישום כנגד חברות שפעלו כקבלני כוח אדם למפעילי עגורנים ללא רישיונות כחוק וכנגד נושאי משרה רלוונטיים וכן כנגד מי שהתקשרו עימם לקבלת השירותים. להלן עיקרי ההודעה:

כתב אישום הוגש כנגד חברת מרום גמה בע"מ, העוסקת באספקת שירותי כח אדם ובין היתר, באספקת מנופאים לאתרי בנייה שונים. החברה עסקה בכך ללא רישיון כדין ממשרד העבודה, וזאת בניגוד לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם. כתב אישום הוגש גם כנגד הבעלים ומנכ"ל החברה על הפרת חובת פיקוח. חברת מרום גמה סיפקה כח אדם בתחום המנופאים למספר גורמים שגם כנגדם וכנגד בעלים ונושאי משרה בכירים בהן, ננקטו הליכים בגין התקשרות עם קבלן כח אדם ללא רישיון כדין.

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם קובע כי קבלני כוח אדם בתחום העגורנאות (מנופאים) נדרשים לרישיון ממשרד העבודה. קבלתו מותנית בתנאים הקבועים בחוק, במטרה לאפשר למנהל לפקח על העסקת העובדים בחברה למען הבטחת קיום זכויותיהם הסוציאליות.

יודגש, כי החוק קובע סנקציה פלילית לא רק כנגד הקבלן הפועל ללא רישיון, אלא אף כנגד המזמין המתקשר עם קבלן שפועל ללא רישיון. האחריות הפלילית שמוטלת על מזמיני השירות נועדה להגן על עובדי הקבלן הנמנים על האוכלוסיות המוחלשות במשק.

המשך בעמוד 3

גם כנגד חברת א.ג. סער הנדסה וניהול פרויקטים בע"מ הוגש כתב אישום על שעסקה כקבלן כח אדם וסיפקה עגורנאים ללא רישיון כנדרש בחוק. בנוסף, ביקורת שערך האגף לאכיפה פלילית במינהל הסדרה ואכיפה העלתה כי החברה אף הפרה זכויות עובדים: היא שילמה לעובד שכר נמוך משכר המינימום הקבוע בצו הרחבה בענף הבנייה, בניגוד לחוק שכר מינימום. כמו כן, ניכתה החברה משכרם של עובדיה עבור קרנות ההשתלמות והפנסיה, אך לא העבירה את הכספים לייעדם במועד הקבוע בחוק ובמקרים מסוימים אף לא מעבירה אותם כלל, בניגוד לחוק הגנת השכר. מדובר בעבירות שהתבצעו בנסיבות מחמירות; כתב אישום הוגש גם כנגד המנכ"ל על שהפר את חובתו לעשות כל שניתן למנוע את העבירה.

בעקבות סדרת חקירות שניהל מינהל הסדרה ואכיפה, מתחילת שנת 2021 הוגשו 24 כבשי אישום כנגד חברות קבלן בתחומי כח אדם, שמירה וניקיון שפעלו ללא רישיון ו-36 כתבי אישום כנגד מזמינות שירות שהתקשרו עם קבלנים ללא רישיון.

הסכום הכולל של הקנסות במסגרת גזרי הדין שניתנו על עבירות על חוק קבלני כח אדם עומד על כחצי מיליון ש"ח.

החוזרים במלואם נמצאים באתר "כל עובד" www.koloved.net.

תקצירי פסיקה חדשה

מלצרית שעברה אירוע "בודי שוט" במסעדה הוכרה כנפגעת שעברה הטרדה מינית בעבודה

ע"ע 39841-11-20, פלונית נ' ריפר קפה ואלמוני. ניתן ביום 8.08.2021, בבית הדין הארצי לעבודה, ע"י כבוד הנשיאה השופטת ורדה וירט ליבנה, השופטת חני אופק גנדלר, השופט אילן סופר

מלצרית, עולה חדשה, שעבדה חודש ימים בלבד תבעה את מעסיקתה על קיום אירוע בודי שוט בו השתתפה. העובדת דרשה פיצוי מהמעסיקה והמנהל בגין אי קיום חובותיהם מכוח החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח- 1998. בית הדין האזורי דחה את התביעה היות שקבע כי המעשה "בודי שוט" שבוצע על גופה של המלצרית אינו בגדר מעשה מגונה או מהווה הטרדה מינית. העובדת ערערה לביה"ד הארצי שם התקבל הערעור ונקבע כי האירוע מבזה וגורם ל"החפצת" האישה וכי המנהל היה האחראי על העובדת, אשר על כן התקיימו יחסי מרות וניצול לרעה. יתרה מכך הואשמה המעסיקה באי קיום הוראות החוק בטיפול התלונה של העובדת ואף בהעברת מסר שגוי וחמור לעובדים לפיו אירוע הבודי שוט אינו מהווה הטרדה מינית.

לא תקין לזמן עובדים לשימוע בוואצאפ

סע"ש 40162-06-19 דניס שפנר נ' דניאל פז השקעות בע"מ. ניתן ביום 26.07.2021, בבית הדין האזורי לעבודה תל אביב -יפו, ע"י כב' סגנית הנשיאה השופטת אריאלה גיצלר -כץ

עובד שהועסק במשך 11 חודשים, כטכנאי התקנות וציוד קצה, הגיש תביעה במסגרתה טען כי פוטר סמוך לסיום שנתו הראשונה בעבודה ולכן על פי הדין הוא זכאי לפיצויי פיטורים. עוד טען העובד כי, זימונו לשימוע על ידי המעסיקה נעשה בהודעה כתובה באפליקציית וואצאפ ומבלי שניתנה לו אפשרות לזמן מישהו מטעמו לשימוע, בנוסף הודעת הפיטורים נמסרה אף היא בהודעת וואצאפ, עוד תבע העובד בגין רכיבים נוספים. המעסיקה טענה כי, העובד פוטר מטעמי חוסר משמעת והתנהגות לא הולמת ללקוחותיה. בית הדין פסק כי, העובד זכאי לפיצויי פיטורים מאחר וסיבת הפיטורים הינה בשל רצונה של המעסיקה להימנע מלשלם פיצויים. באשר לזימון לשימוע בוואצאפ בית הדין אמר שלא ראוי לזמן עובד לשיחת שימוע בוואצאפ מאחר שמדובר בתחילת תהליך העלול להוביל לפיטורים, אין מדובר בהודעה שגרתית ביחסי עבודה.

תקצירי פסקי הדין מאת:
עו"ד ג'ולייט אליהו ועו"ד עידו סמולר
נמצא באתר "כל עובד", באינטרנט - www.koloved.net

עורכת: עו"ד מיטל דולב-בלט **ביצוע גרפי: אולגה פאי**

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיות ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.